

Sisällys

Esipuhe	11
OSA I SEKSUAALITERAPIAN LÄHTÖKOHDAT	15
Seksuaalisuus	17
Seksuaalisuuden ulottuvuudet	17
Varhaisen vuorovaikutuksen merkitys seksuaalisuudelle	18
<i>Turvallinen kiintymyssuhde</i>	19
<i>Turvaton kiintymyssuhde</i>	20
Seksuaalioikeudet	22
Mitä seksuaaliterapia on?	25
Seksuaaliterapia nykyään	25
Seksuaaliterapiamuotoja	26
Integratiivisuus seksuaaliterapiassa	28
<i>Eri menetelmien integrointi</i>	30
<i>Tavoitteena ymmärryksen ja toivon lisääminen</i>	32
Seksuaaliterapian toteutusmuotoja	34
<i>Pariterapia</i>	34
<i>Yksilö- ja ryhmäterapia</i>	36

Läsnä oleva seksuaaliterapeutti	37
<i>Luontainen terapeuttisuus</i>	40
<i>Asiakkaan kohtaaminen ja reflektointi</i>	41
Vastaanotolle hakeutumisen syitä	45
Millaista on onnistunut seksuaaliterapia?	48
Terapiaprosessissa oleellista on jatkuvuus	51
<i>Seksuaaliterapiasopimus</i>	52
<i>Terapiaprosessin vaiheet</i>	54
<i>Hoitokriteerit seksuaaliterapiassa</i>	55
<i>Seksuaaliterapiassa tapahtuva keskustelu</i>	56
Tunteiden käsittely seksuaaliterapiassa	61
Häpeä ja syyllisyys	61
Aggressio	63
Salaisuudet ja niiden merkitys	67
Työn avuksi ja tueksi	69
Seksuaaliterapeutin työtä ohjaavat lait ja asetukset	69
Asiakaspaperit ja kirjaaminen	70
Eettiset kysymykset seksuaaliterapiassa	72
Seksuaaliterapiaan käytettävä tila	75
Seksuaalisuuden kohtaaminen terapiatyössä	79
Nuoren kohtaaminen seksuaaliterapiassa	79
<i>Seksuaalikehityksen tasot</i>	79
<i>Nuoruusiän muutokset</i>	80
<i>Nuoren syitä hakeutua vastaanotolle</i>	82
<i>Nuoren aito kohtaaminen</i>	84
<i>Erilaisten tunteiden huomioiminen</i>	86

Sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuuden huomiointi vastaanotolla	89
<i>Sukupuoli</i>	90
<i>Seksuaalinen suuntautuminen ja identiteetti</i>	91
<i>Lapsen ja nuoren seksuaalinen suuntautuminen</i>	92
<i>Sukupuolen ja seksuaalisuuden kohtaaminen seksuaaliterapiassa</i>	93
<i>Homous, lesbous ja biseksuaalisuus</i>	96
<i>Aseksuaalisuus</i>	99
<i>Henkilösuhdeverkosto seksuaaliterapian apuna</i>	101
Perhe seksuaaliterapian voimavarana	102
<i>Narratiivisuus terapiamenetelmänä</i>	104
<i>Seksuaaliterapeutin oma perhe</i>	105
Seksuaalikulttuurien ja uskontojen vaikutus terapiatyöskentelyssä	106
OSA II Seksuaaliterapiaa käytännössä	111
Seksuaalireaktiot	113
Seksuaalireaktioiden käsittely seksuaaliterapiassa	113
Seksuaalireaktioiden malleja	113
Seksuaalireaktiot ja halu	120
Seksuaalihäiriöiden hoito seksuaaliterapiassa	123
Seksuaalihäiriön subjektiivisuus.	123
Kipu ja seksuaalisuus	126
<i>Kipupotilaan kohtaaminen seksuaaliterapiassa</i>	126
<i>Kipu, parisuhde ja pariterapia</i>	128
Seksuaalisen halukkuuden ja kiinnostuksen häiriö.	131
<i>Seksuaalisen halukkuuden ja kiinnostuksen puutteen syyt</i>	132
<i>Seksuaalisen halukkuuden ja kiinnostuksen puutteen hoito</i>	133

Naisen seksuaalihäiriöt	135
<i>Omasta kehostaan nauttiva nainen</i>	135
<i>Kiihottumishäiriö</i>	135
<i>Orgasmihäiriö</i>	137
<i>Seksuaalinen vastenmielisyys eli aversio</i>	141
Miehen seksuaalihäiriöt	141
<i>Omasta kehostaan nauttiva mies</i>	141
<i>Erektiohäiriö</i>	142
<i>Siemensyöksyn ongelmat</i>	146
Seksuaalisuutta vahingoittavat kriisit ja traumat	149
Kriisit	149
<i>Kehitys- ja elämäntilannekriisit</i>	149
<i>Traumaattiset kriisit</i>	150
<i>Pettäminen</i>	151
Seksuaalinen trauma	152
<i>Häpeä, syyllisyys ja trauma</i>	154
<i>Terapiaprosessi seksuaalisessa traumassa</i>	156
<i>Äskettäin koettu seksuaalinen trauma</i>	160
Lapsettomuuden vaikutus seksuaalisuuteen.	162
Krooninen sairaus, vammautuminen ja seksuaalisuus	165
<i>Seksuaaliterapia sairastumisen tai vammautumisen jälkeen</i>	167
<i>Pariterapia sairastumisen tai vammautumisen jälkeen</i>	168
Tavanomaisen raja puhuttaessa seksuaalisuudesta	173
Seksiriippuvuus	173
<i>Seksuaaliterapia seksiriippuvuuden hoidossa</i>	175
<i>Retkahdus</i>	176
<i>Seksiriippuvuus parisuhteessa ja pariterapiassa</i>	177
Pornon vaikutus seksuaalisuuteen.	179

Kaupallinen seksi	182
<i>Myyjän näkökulma</i>	183
<i>Seksityöntekijät ja seksuaaliterapia</i>	184
<i>Ostajan näkökulma</i>	185
Parafiliat	186
<i>Tyypillisiä parafilioita</i>	189
<i>Lapsikohteinen seksuaalisuus (Jussi Nissinen)</i>	190
Seksuaaliterapeutin oma jaksaminen	203
Tunteet ja ajatukset sallittuja ja tärkeitä tunnistaa	204
Kyllin lähellä ja riittävän kaukana	206
Myötätuntouupuminen	208
Lähteet	211
Liitteet	221
Liite 1 Seksuaalianamneesi	223
Liite 2 Harjoituksia	227